

žarek dobrote

7/XVIII
julij
2020

glasilo slovenske karitas

Karitas

Karitas

30 let

glas revnih v družbi

TEMA MESECA

- 3 ••• Slišim te!
- 4 ••• Seminar Karitas 2020
- 5 ••• Otroci nas potrebujejo

KARITAS 5+

- 6 ••• Pogled mladih v prihodnost

STISKE SODOBNE DRUŽBE

- 6 ••• Socialno-andragoška metoda za pomoč ljudem v stiski

TO MORAMO VEDETI

- 7 ••• Varstvo osebnih podatkov v praksi

KARITAS MLADIH

- 9 ••• O evropski solidarnosti enoti
- 9 ••• Mladi se predstavijo
- 9 ••• Dogaja se

NA OBISKU

- 10 ••• Župnijska karitas Borovnica

- 11 ••• Mojzesova molitev. Biti priprošnjik tudi za največje grešnike

- 13 ••• Pobuda izobraževanja preko spleta

- 13 ••• Pri Mariji na Brezjah

KOPER

- 15 ••• Srečanje z minevanjem
- 16 ••• Da bo korak v šolo vesel
- 16 ••• Požar je družini vzel dom, dobrota jim ga vrača
- 17 ••• V slovo in zahvalo
- 18 ••• Darko Kavčič, ob odhodu

- 18 ••• Vsi imamo več od tega, če smo povezani

- 20 ••• Pomoč revnim po svetu

- 21 ••• Pohodi solidarnosti

• FOTO NASLOVNA in ZADNJA STRAN Kristjan Bišof •

IZDAJA: **Karitas** Kristanova 1 • SI-1000 Ljubljana
• info@karitas.si • www.karitas.si • TELEFON: 00386 1 300 59 60 •
FAX: 00386 1 23 23 186 • ODGOVARJA: Cveto Uršič, generalni tajnik
Slovenske karitas • UREDNIŠKI ODBOR: Darko Bračun, Polona Miklič,
Jožica Ličen, Marjan Dvornik, Barbara Godler, Peter Perše, Karlo
Smodiš, Helena Zevnik Rozman • UREDNICA: Helena Zevnik Rozman
• LEKTORIRANJE: Alenka Mirkac • OBLIKOVANJE & GRAFIČNA
PRIPRAVA: Andrej Šauperl • ZALOŽILO: Ognjišče, d.o.o. • TISK:
Grafično podjetje SCHWARZ d.o.o., Ljubljana • Poštnina plačana pri pošti
• ISSN 1581-5528 • Vsebine v prispevkih izražajo mnenja avtorjev in ne
predstavljajo uradnega stališča Slovenske karitas. •

Izdajanje informativnega glasila Žarek dobrote
omogoča FIHO - Fundacija za financiranje invalidskih in
humanitarnih organizacij, sofinancer programov Karitas

NAPOVEDNIK

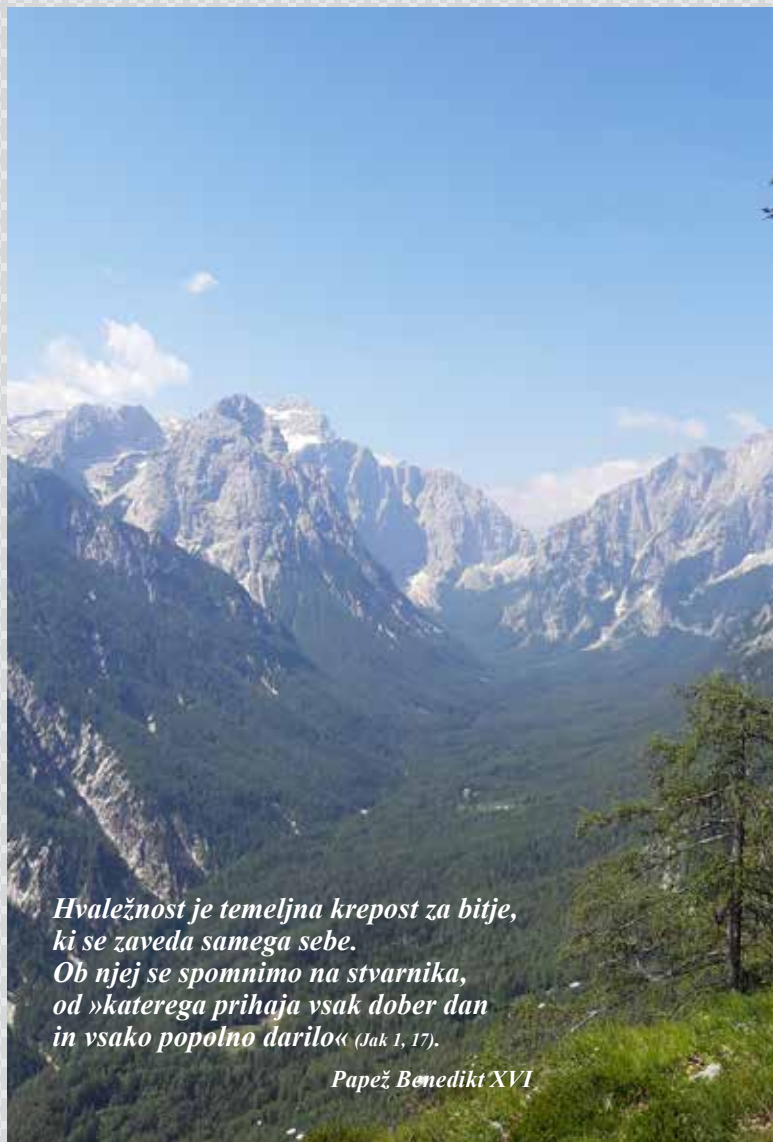
Slovenska karitas

Letovanje družin

- 29. 6.–4. 7. Letovanje družin ŠK Ljubljana
- 6.–11. 7. Letovanje družin ŠK Koper
- 13.–18. 7. Letovanje družin ŠK Celje
- 20.–25. 7. Letovanje družin ŠK Novo mesto
- 27. 7.–1. 8. Letovanje družin NŠK Maribor

Počitnice Biserov

- 20.–27. 7. Letovanje otrok
- 27. 7.–3. 8. Letovanje otrok

*Hvaležnost je temeljna krepost za bitje,
ki se zaveda samega sebe.
Ob njej se spomnimo na stvarnika,
od »katerega prihaja vsak dober dan
in vsako popolno darilo« (Jak 1, 17).*

Papež Benedikt XVI.

tema meseca

SLIŠIM TE!

Alojzij Štefan

Razmišljanje o geslu tedna Karitas 2020

V povezavi z letom Božje besede, ki ima geslo: PO-GOVARJALA STA SE, so se porodile misli, kot so: če se pogovarjamo, še ne pomeni, da tudi poslušamo; če poslušamo, še ne pomeni, da slišimo; če slišimo, to še ne pomeni, da tudi dojemamo in čutimo (razum in srce). In še bi se lahko poigrali z besednimi primerjavami, nasprotji in vzporedbami. A iz vsega tega Karitas želi izluščiti odgovor na vprašanje: Ali te slišimo, dragi človek v stiski? Ali dojemamo tvoje resnične in pereče potrebe? Stopimo k tebi in te srečamo? Ali te objamemo (sv. Frančišek) v vsem, kar si? In ne nazadnje se sprašujemo tudi: Kaj naj storimo? Kaj lahko storimo zate, človek v stiski? Kaj lahko storimo skupaj (nič o/za vas brez vas)? Kaj bi ti pomagalo, da bi imel glas v družbi, ki te izključuje, pozablja, zaobide, negira ...?

SLIŠIM TE!

S to preprosto povedjo nam je naš predsednik msgr. Alojzij Cvikl dal čudovito iztočnico in tudi pot razmisleka o tem, kaj želimo biti v četrtem in nadaljnjih desetletjih delovanja; temeljno izhodišče za vsak, predvsem pa karitativni pristop do pomoči sočloveku.

Papež Frančišek nam je izročil čudovito metodo delovanja Karitas, ključ za naš »stil dela«, ki vključuje tudi »slišim te«:

- **pozorno poslušaj**
- **poskušaj razumeti v globini**
- **spremljaj ljudi na njihovi poti**
- **oblikuj rešitve skupaj z drugimi**

Čudovit opis prave metode »slišim te« pristopa do človeka najdemo tudi v molitvenem bogoslužju Cerkve, ki ga molivci začenjajo: O, Bog, **ozri se name** in me **poslušaj**. Gospod, **pridi** in mi **pomagaj**. (*Spomnim se, da kot mali ministrant nikakor nisem mogel razumeti, zakaj dva skoraj ista vzklika na koncu litanij vseh svetnikov: Kristus, **sliši** nas; Kristus **usliši** nas. Saj če mu govorimo, gotovo sliši, ker »Bog in vse vidi in vse ve«; potem gotovo tudi sliši ... in ali ni dejal: »Karkoli boste prosili v mojem imenu bom spolnil ...«) Če že njega prosimo, naj **najprej sliši in potem usliši**, gotovo to še toliko bolj velja za nas v naših medsebojnih odnosih.*

O poslušanju, dobrem in pozornem, je napisano na tisoče strani razprav, analiz, napotkov, izkušenj, a prepričan sem, da nobena stran teh spisov ne more iti

Teden Karitas

23. – 29. 11. 2020

geslo: **SLIŠIM TE!**

25. 11. 30. dobrodelni koncert Klic dobrote

29. 11. Nedelja Karitas

Romanje sodelavcev Karitas na Ponikvo bo le, če bodo razmere v državi taka romanja omogočale.

mimo učenja poslušanja: od spočetja do smrti in tja v večnost. Poslušati pa je vendarle manj od slišati. Je le pot, dejavnost, s katero slišimo. Za to pa niso dovolj le ušesa, ampak mora biti vključeno vse bitje. »Slišati« je pravzaprav najprej pot besede v srce, razum, usta, roke.

Srce poslušaj

V začetku je bila Beseda. In beseda je bila Bog (Jn 1) in po Besedi je vse nastalo (kar Bog reče, to je!). Vse bitje najprej poslušaj Stvarnika, in nato lahko sliši sočloveka. To prosimo Gospoda, ko pravimo, naj se ozre name. On vidi v srce. On daje in pošilja svojo Besedo v srce. Sveti Duh, »razlit v naša srca«, nas uči slišati in izgovoriti besedo, ki postaja meso in kri njegove navzočnosti med nami; »prostiti, kakor je prav« (prim. Rim 8,26). Če hočem res slišati človeka, moram slišati Božjo navzočnost.

Ozrem se nate

Vidim te. Najprej mam, očeta, svojce, bližnje, svetlobo in sence ... Pogledam te: tako kot me in te gleda Bog. On me je prvi videl, ker sem ustvarjen po Njegovi podobi. »Zahvaljujem se ti, ker sem tako čudovito ustvarjen ... stkal si me v materinem telesu« (Ps 139).

Ali kot čudovito pravi Job: »Ali ni moj Stvarnik v materinem telesu naredil tudi njega, ali naju ni isti v materinem naročju obeh upodobil?« In svet okoli nas.

Okušam te

Posluhanje se začne že v materinem telesu in je po rojstvu pravzaprav prvo poglavje učenja govora – izražanja. Mali otrok najprej dolgo (več let) poslušaj. Od zvokov, glasov, šumov in besed. Poslušaj tudi poglede in mimiko, poslušaj najprej z usti. Z njimi spoznava mam – preko toplote in hrane, preko objema in prižet na vir bitja in žitja, vsrkava podarjeno življenje, svojo prvo in najosnovnejšo identiteto. Tu v telesnem in duševnem pomenu postaja, kar se je. In če mati v hrani »pregreši«, to potem čuti in sliši vsa družina. Prvi spoznavni prostor otroka so usta (vse nese v usta: najprej sesa mleko, roko, nato vse, kar prime). Zato tudi Božja simbolika, v kateri nam Bog deli svojo milost in življenje, največkrat nosi podobo hrane. Nešteto je mest v Svetem pismu, ki nam govori o Bogu in njegovem delovanju v svetu preko darov hrane. Od Adama in Eve

pa vse do zadnje večerje in obeda na obali. **Slišati torej pomeni okušati bližino sogovornika.**

Dojamem te

Slišati pomeni biti blizu, na primerni razdalji, ki omogoča, da oblikovana sporočila zaznamo, dojamemo in razumemo. **Slišati vedno pomeni tudi doumeti.** Razumeti, kaj je nekdo sporočil. Bolj kot je sporočilo pomembno in zahtevno, bolj je bogato s simboli in prepleteno z nebesedno govorico. Preproste stvari, kot je: lačen sem, zebe me, boli me, ne počitum se varnega ... dojenček s sporoča z jokom. Njegov prvi govor je jok. (In mnogokrat, posebej v hudih stiskah, edini, žal pogosto tudi zadnji.) Nato je (na)smeš, čebljanje, slišanje znanih, slišanje neznanih – strah in nelagodje ali pa veselje in ugodje. Kako zgovorno in podobno našim srečanjem v času stisk. Otrok želi, da je slišan in da poleg pozornosti prejme, kar potrebuje.

Slišim te z ustnic, slišim te iz drž in položajev, slišim te iz gibov in gest. Kako pomembne stvari v našem vsakodnevem delu. Brez tega ne morem prav dojeti vsebine besed.

Slišim te v delu, ko v tišini vsakodnevnega truda za preživetje komaj zmorem in upam izgovoriti besedo, prošnjo, mnenje, protest ...

Slišim tvojo besedo, ki je mnogokrat izrečena nerazumljivo, zakrito, v simbolni govorici, prenesenem pomenu. In – tragično – velikokrat napačno razumljena.

Slišim te v srcu, ko te sprejemam takšnega, kot si, ko te poskušam razumeti v globini, ko postanem odgovoren, ko ne morem več zbrisati tega, kar sem slišal, pozabiti tistega, ki sem ga slišal.

Slišim te na poti, ko te spremljam, ko se ti pridružim kot vstali Jezus učencema na poti v Emavs, se zanimam zate (Kakšni so vajini pogovori?), ko delim s tabo, kar sem in kar imam, ko lomim s teboj vsakdanji kruh, po katerem spoznaš Božjo ljubezen.

Naša najpomembnejša naloga je gotovo **učiti se pozorno poslušati in slišati.** To seveda ni dovolj. »Nič ne pomaga, če mu rečeš: 9Božji mir s tabo, naj ti tekne in ti bo toplo,9 pa mu ne daš, kar potrebuje« (Jak 2,16).

Slišati pa gotovo pomeni tudi stopiti na njegovo stran – v smeri zagovornišva, ki pomeni biti glas revnih (ubogih) v družbi, pomagati ljudem (posebno tistim, ki imajo moč), da slišijo krik vsakršne revščine ter s srcem in dejavnimi rokami »prisluhnejo« upravičenim potrebam človeka, posebno najmanjšega, nemočnega ...

SEMINAR KARITAS 2020

Helena Zevnik Rozman

SLIŠIM TE!

Letošnje leto je zares posebno, in zaradi slabih epidemioloških napovedi za jesen smo se odločili, da stalne termine za seminarje Karitas v mesecu oktobru vsaj delno prestavimo v september. Tako bosta prva seminarja Karitas že prvi vikend v septembru z upanjem, da jih bomo lahko organizirali tako kot vsako leto.

leto 2020	lokacija
4. in 5. 9.	Dom sv. Jožef Celje
4. in 5. 9.	Zavod Marianum Veržej
2. in 3. 10.	Samostan Stična
18. in 19. 10.	Gnidovčev dom na Mirenskem Gradu

V povezavi z letošnjim geslom tedna Karitas: »Slišim te!« in geslom jubilejnega leta: »30 let glas revnih v družbi« bodo v vsebine seminarja vključene teme, povezane z aktivnim poslušanjem in zagovorništvom.

Ob petkih zvečer bomo na okroglo mizo povabili različne goste (predstavnike Varuha človekovih pravic, platforme SLOGA, Komisije pravičnost in mir pri Slovenski škofovski konferenci, sodelavce Karitas, novinarje ...), ki nam bodo predstavili načine zagovornišva najbolj ranljivih ljudi in kako lahko z zagovorništvom pomagamo, da se njihov glas širi tako v javnosti kot med odločevalci v državi.

V soboto pa nam bodo spregovorili zagovorniki različnih ranljivih skupin in predstavili svoje delo. V drugem delu se bomo posvetili aktivnemu poslušanju in temu, kako slišati človeka v vsem njegovem bitju ter z empatijo in sočutjem graditi odnose z ljudmi.

Dokončen program s predavatelji bodo župnijske Karitas prejele do začetka avgusta, lahko pa se že sedaj prijavite na seminar.

Seminar se bo na vseh lokacijah začel z registracijo ob 17h in sveto mašo ob 18h. Zaključek seminarja bo v soboto ob 14h s kosilom.

Seminar je za vse sodelavce Karitas brezplačen. Zaradi epidemije in lažje organizacije pa je **OBVEZNA PREDHODNA PRIJAVA** najkasneje teden dni pred posameznim seminarjem.

Letos brez prijave udeležba ne bo mogoča! Le z vnaprej znanim številom udeležencev bomo lahko zagotovili varno izvedbo seminarjev. Hvala za razumevanje.

Prijavite se na Slovenski karitas:

- po telefonu: 01 300 59 60 ali
 - preko elektronske pošte: info@karitas.si ali
 - po pošti: Slovenska karitas, Kristanova 1, 1000 Ljubljana
- Podatki za prijavo: ime in priimek, naslov in kontakt, ustanova Karitas, iz katere prihajate, ter podatki o tem, ali boste prespali ter katere obroke želite (večerja, zajtrk, kosilo).

OTROCI NAS POTEBUJEJO

Jana Flajs

Slovenska karitas začenja z dobrodelno akcijo Otroci nas potrebujejo, ki je namenjena zbiranju materialnih in finančnih sredstev za pomoč socialno ogroženim družinam s šoloobveznimi otroki, ki potrebujejo pomoč pri nakupu šolskih potrebščin. Tudi letos pričakujemo, da bo vsaj 12.000 otrok potrebovalo tovrstno pomoč na Karitas. Lani smo z šolskimi potrebščinami pomagali 11.961 otrokom po vseh župnijskih in škofijskih Karitas. Skupna pomoč v šolskih potrebščinah in pri položnicah je preseгла 385.000 EUR. Po naših izkušnjah iz zadnje gospodarske krize pričakujemo, da se bodo stiske letos zaradi posledic epidemije še dodatno povečevale.

Prav vse lepo vabimo k darovanju in podpori otrokom, ki potrebujejo šolske potrebščine. Darovi se zbirajo na:

Slovenska karitas,
Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana,
TRR: SI56 0214 0001 5556 761,
sklic: SI 00 362,
namen: Otroci nas potrebujejo

Darujete lahko tudi s poslanim **SMS sporočilom** s ključno besedo **ZVEZEK5 na 1919** in prispevali boste **5 € za šolske potrebščine.**

Zgibanke s položnico so na voljo tudi po vseh župnijah.

Še vedno zbiramo šolske potrebščine tudi v trgovinah:

- v več kot 250 prodajalnah **Mercator** po vsej Sloveniji, v katerih je za ta namen v bližini blagajne označen nakupovalni voziček
- v vseh **poslovalnicah Office&More ter Bags&More** in v njihovi **spletni trgovini**, kjer lahko že za samo 1 € darujete kvaliteten zvezek

Otrokom želimo, da bi živeli ustvarjalno in dostojno. Da bi se v prihodnosti rešili revščine, potrebujejo primerno izobrazbo, pridobljene spretnosti in vero, da zmorejo.

Iskrena hvala vsem župnijskim Karitas, ki pomagata družinam s šoloobveznimi otroki.

Resnične zgodbe družin, ki pridejo po pomoč

V Center Karitas je prišla mama samohranilka, ki ima hčerko v 4. razredu osnovne šole. Dolgo je iskala službo, in v začetku leta jo je dobila. Njeno veselje ni trajalo dolgo. Marca so bili sprejeti ukrepi proti korona-

virusu, in ker je bila med zadnjimi, ki so jo v podjetju zaposlili, je bila sedaj tudi med prvimi, ki so jih odpustili. Novo zaposlitev je v teh časih skoraj nemogoče dobiti, zato smo jo usmerili po pomoč na Center za socialno delo, pomagali pa ji bomo tudi s paketi hrane in šolskimi potrebščinami za hčerko.

V programu za otroke in mladostnike se srečujemo z različnimi stiskami in težavami. Tako so nam iz osnovne šole poslali fanta, ki obiskuje 6. razred. Pomoč potrebuje pri matematiki, težko se tudi skoncentrira. Na prvo srečanje je prišel sam, čeprav naj bi mama prišla z njim. Na naslednjem srečanju smo opazili, da ima le dva zvezka za vse predmete v šoli. Podarili smo mu nekaj zvezkov. Oči tega fanta so povedale več kot besede.

K nam prihaja po pomoč tudi družina s štirimi šoloobveznimi otroki. Oče je zaposlen za minimalno plačo, mama skrbi za dom. Ko pridejo po paket, nam vedno polepšajo dan, saj otroci lepo pozdravijo in se prisrčno zahvalijo. Prav lepo je videti, kako jim zasijejo oči, ko jim ponudimo knjigo, pobarvanko ali kak priboljšek. Pred novim šolskim letom bomo drug drugega zagotovo razveselili, oni nas s svojo pristno hvaležnostjo, mi pa njih z zvezki in šolskimi potrebščinami.

OTROCI NAS POTEBUJEJO

Zbiramo šolske potrebščine za **12.000** otrok v stiski

Povabljeni k solidarnosti!

S poslanim SMS sporočilom **ZVEZEK5** na **1919** boste darovali **5 EUR**.
Hvala!

Karitas
www.karitas.si

karitas 5+

POGLED MLADIH V PRIHODNOST

Zbral: Luka Oven

Karitas vidim v prihodnosti kot organizacijo, ki bo še naprej odgovarjala na stiske pomoči potrebnim. Ob tem se bo vez prostovoljcev in ljudi, ki pridejo k nam po pomoč, gradila na dobrih medsebojnih odnosih, predvsem spoštovanju in dobrosrčnosti. Želim si, da bi se mladi še naprej tako številčno vključevali v prostovoljne akcije in projekte ter da bi s svojo mladostno razposajenostjo, zagnanostjo in nasmehom na obrazu delali dobro za ljudi.

Veronika Žižek

Tako kot se spreminja celoten svet in kot se iz dneva v dan spreminjajo naša življenja, tako se spreminja tudi naš pogled na svet. A dobrot in čut za sočloveka bosta, četudi v drugačnem koraku časa, ostala ista. In to je Karitas. Čez nekaj let bo še več nasmejanih obrazov, bo le še več prijateljev vključenih v projekt, bodo novi hvaležni obrazi in novi dragoceni stiski rok. Skupnost mladih prostovoljcev se bo povečala, in tako bo krog presrečnih Biserov še izrazitejši.

Čez nekaj let bo le še več ljubezni!

Bernarda Nagode

stiske sodobne družbe

SOCIALNO-ANDRAGOŠKA METODA ZA POMOČ LJUDEM V STISKI

Uroš Perko, Skupnost Srečanje

Ljudje v stiski lahko v Sloveniji poiščejo razne vrste pomoči, od skupin za samopomoč, zdravstva, psihiatrije, do psihoterapevtov različnih psihoterapevtskih šol. Na voljo je tudi vedno več zdravilcev in drugih alternativnih možnosti zdravljenja. V Sloveniji poznamo tudi socialno-andragoško metodo dr. Janeza Ruglja, ki je edinstvena na svetu. Bistvo metode je v zapoznelem dozorevanju in vsestranskem oblikovanju ljudi, ki so praviloma, zaradi patoloških vplivov staršev, prišli v hudo partnersko ali osebno stisko in so se pripravljani dolgoročno potruditi, da napravijo spremembe na sebi. Metodo bomo zaman iskali med uradnimi psihoterapevtskimi pristopi, čeprav bi bilo smiselno, da bi tam bila. Razloge lahko pripišemo načinu dela, ki močno izstopa od ustaljenih psihoterapevtskih šol. Dr.

Janez Rugelj je uvedel preko 50 vzgojno-terapevtskih sredstev (VTS) ter uporabo avtoritativnega vodenja terapevtskih skupin. Tudi zato socialno-andragoška metoda ne pomeni samo psihoterapije v ožjem pomenu, temveč veliko več. Zasnovana je namreč na izročilu velikega ruskega pedagoga Makarenka, humanistični psihoanalizi, splošnih načelih družinskega zdravljenja, odnosni teoriji, self psihologiji itd. Najpomembneje pa je, da izhaja iz spoznanj človeštva v zgodovini, kaj je tisto, kar ljudem v resnici pomaga, da se ukoreninijo v družbi, družini in poklicu oz. svojem poslanstvu.

V Sloveniji po socialni-andragoški metodi v Kamniku dela dr. Andrej Perko in v Kopru mag. Tone Kladnik. Uspešnost socialno-andragoške metode lahko v veliki meri pripišemo orodjem, ki jih ponuja za premagovanje stisk. Ravno v tem (poleg avtoritativnega vodenja) pa se izrazito razlikuje od ostalih psihoterapevtskih pristopov, ki teh orodij običajno ne nudijo. Tudi Alenka Rebula (2020) zapiše, da je psihoterapija primerna le, če poleg zapadlosti v globoko doživljanje otroškega obupa, nemoči in potegnjenosti vase ponuja tudi možnost pridobivanja močne in drugačne izkušnje v svojem aktualnem odraslem življenju. Zgolj sama odkritja preteklih doživetij in resnic ne bodo sprožila energije za nove korake, kajti spomin na to, kako nam je bilo hudo, je zlahka destruktiven in pravi nič osvobajajoč. Marsikdo zna sprožiti spomine, redki terapevti pa znajo potegniti človeka na suho. Zato avtorica misli, da je za okrevanje potrebna skupinska podpora, konkreten načrt prenove, skromno in vztrajno vseživljenjsko delo, novi ljudje, nove oblike srečevanja in razmišljanja, nove navade, nove odločitve, drugačna komunikacija – vse to je ključnega pomena. In vse naštetu socialna-andragoška metoda v svoji edinstvenosti tudi nudi.

Vzgojno-terapevtska sredstva (VTS)

VTS so enostavna vsakomur razumljiva terapevtska sredstva, katerih značilnosti so:

- demistificirajo »okultnost« različnih psihoterapevtskih šol (Perko, 2020)
- so ideološko nevtralna
- nemogoče je, da jih uporabi terapevt, ki se spreneveda (npr. če pije, kadi, je zaležan), kajti ta VTS ga hitro demaskirajo
- temeljijo na ugotovitvah sodobnih mislecev, ki so spoznali, da je pri (pre)vzgoji in psihoterapiji nespametno uporabljati rutinska sredstva (ki ne upoštevajo "rešitev drugega reda" po Watzlawicku)
- so v skladu z izročili starih modrecev, ki govore, da samo smiselno angažiranje, sprememba življenja, navad itd. vodi k dvigu

- predstavljajo bistvene razlike pri zdravljenju ljudi v stiski med socialno-andragoško metodo in vsemi drugimi znanimi metodami pri nas in v svetu
- so nepogrešljiv andragoški dodatek k eklektično oblikovani tehniki skupinske, individualne, partnerske in družinske psihoterapije

Kot smo že zapisali, je dr. Rugelj uvedel preko 50 VTS, dr. Perko pa je dodal še nekatera svoja (npr. udejstvovanje na kulturnih prireditvah). Vrste VTS so: (I) splošna VTS (abstinence, kontrolni pregledi, posveti, nasveti); (II) temeljna VTS (terapevtska skupina, študij alkoholizma, vključenost vse družine v urejanje, formalna predstavitev); in (III) specifična VTS, ki so v socialno-andragoški metodi obvezna.

Specifična VTS so:

- istočasna vključenost v terapevtsko skupino, klub in širšo alternativno skupnost, po želji pa še v katero od vzporednih skupin (seksološko, družinsko, skupino samskih ...)
- reden vzdržljivostni tek z nekaj pretečenimi maratoni vsako leto
- redno planinarjenje s prehojenimi planinskimi transverzalami
- obvezni spisi: dnevniki, tedniki, mesečniki, utrinki o raznih dogodkih (predstavitvah, pohodih, maratonih ...)
- vsakoletno terapevtsko postenje (od enega do štirih tednov)
- nadomeščanje izostankov s sestankov, maratonov, planinskih pohodov itn.
- specifična tehnika predstavitve v skupini, klubu, ATS (alternativna terapevtska skupnost)
- specifična tehnika konfrontacije z lenobo, sprenevedanjem, površnostjo, neodgovornostjo, izmičkanjem, lažmi itn.
- priprava različnih preglednih referatov
- pisanje utrinkov na utrinke (piše jih član skupine, ki se je predstavil)
- sodelovanje pri urejanju zbornikov dokumentacije o našem delovanju
- izredni sestanki klubov zaradi študija različnih zbornikov dokumentov o delu ATS

S socialno-andragoško metodo se skuša alkoholike in druge ljudi v stiski na avtoritativen način (tj. z osebnim zgledom in jasnimi »zahtevami« terapevtskega dogovora) pripraviti do tega, da premagajo svoje deficite, ki so jih nabrali v dosedanem življenju, in da opustijo nespameten življenjski slog, ki jih je privedel v stisko. Red in disciplina sta bistvenega pomena, da ljudje svojo stisko in označenost presežejo. Izkazalo se je namreč, da je za resnično rešitev iz stiske (alkoholizma, narkomanije, urejanje partnerstva ...) treba vložiti ogromno energije. Nadpovprečno delovanje na vseh področjih človekovega delovanja je šele pogoj

za rehabilitacijo. Rehabilitacija pa je nadaljevanje postopkov, ki smo jih začeli v fazi zdravljenja: vsestransko stabilizirano zdravo in ustvarjalno življenje, izobraževanje, rekreacija, duhovnost in samouresničitev.

Mnogo ljudi v težavah želi samo olajšanje, niso se pripravljani aktivirati, disciplinirati, tako se morajo na začetku poti reševanja svojih (navadno nevrotičnih) težav potruditi do skrajnih meja. Prešolanje ni možno s permisivnimi metodami (da se pacient nasloni na lastne notranje moči), ampak samo z zelo strukturiranimi »zahtevami«.

Članek je nadgradnja webinarja strokovne ekipe v okviru projekta Skupnosti MOST z dne 15. 4. 2020.

Uroš Perko končuje doktorski študij na temo duševnih motenj v športu na Fakulteti za vede o zdravju v Izoli. Je specializant gešalt terapije in vrsto let kot koterapevt sodeluje v Zavodu Mitikas, ki nudi pomoč ljudem v stiski po socialno-andragoški metodi. Zaposlen je v Zavodu Pelikan - Karitas.

Viri:

- Perko, A. (2006). *Samopodoba ljudi v stiski*. Samozaložba.
- Perko, A. (2008). *Družina na križpotju: sodoben pristop k urejanju ljudi v stiski*. Umco.
- Perko, A. (2011). *Otroci alkoholikov in tiranov*. Buča.
- Perko, A. (2013). *Pijan od življenja: premagati alkohol in spet zaživeti*. Mladinska knjiga.
- Perko, A. (2020). Pridobljeno 9. 6. 2020 s <https://andrejperko.si/>.
- Rebula, A. (2020). *Psihoterapija da ali ne*. Pridobljeno 9. 6. 2020 s <https://www.alenkarebula.com/clanki/psihoterapija-da-ali-ne.html>.
- Rugelj, J. (2008). *Pot samouresničevanja: zdravljenje in urejanje zasvojenecv in drugih ljudi v stiski: priročnik za zdravo in ustvarjalno življenje*. Umco.

to moramo vedeti

VARSTVO OSEBNIH PODATKOV V PRAKSI

Jasmina Podlesnik

»Enostavnost je v našem času zelo redka.« Redkost enostavnosti pa se kaže predvsem pri varstvu osebnih podatkov, ki je temeljna pravica vsakega posameznika in kjer mora biti zagotovljena največja mogoča stopnja varnosti pri shranjevanju in obdelavi podatkov. Skladno z Uredbo GDPR je določeno, da ima vsakdo pravico do varstva osebnih podatkov, ki se nanašajo nanj.

Pred dvema letoma je v veljavo stopila uredba GDPR (kar je kratica za General Data Protection Regulation) oz. Uredba EU o varstvu podatkov, ki določa nova pravila glede varstva osebnih podatkov. Ta uredba je nastala predvsem zaradi hitrega tehnološkega razvoja in globalizacije, ki sta prinesla nove

izzive zlasti na tem področju. Obenem pa so nove tehnologije omogočile, da so se osebni podatki v zelo velikem obsegu uporabljali za doseg komercialnih in drugih ciljev, ki so se v zadnjem času bistveno povečali. Uredba tudi navaja, da posamezniki dajejo vedno več svojih osebnih podatkov na razpolago tako javno kot globalno. V slovenski zakonodaji to področje urejata še Ustava Republike Slovenije (v 35. in 38. členu) ter Zakon o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1). Naj omenim, da je skladno z uredbo v pripravi predlog novega zakona ZVOP-2, da bo nadomestil ZVOP-1, ki je usklajen z Direktivo 95/46/ES iz leta 1995.

8

Osebni podatek

Omenjena uredba omogoča vsem posameznikom na območju EU boljši nadzor nad njihovimi osebnimi podatki, izboljšuje nivo varstva osebnih podatkov in poenostavlja uveljavljanje pravic posameznika. Uredba navaja, da je osebni podatek vsaka informacija v zvezi z določenim ali določljivim posameznikom. V praksi to pomeni, da osebni podatki niso samo ime in priimek, datum rojstva, stalni naslov, EMŠO in davčna številka posameznika, ampak vsi podatki, ki omogočajo povezavo s konkretnim posameznikom. To so tudi podatki, s katerimi lahko ustvarimo profil le-tega. Poleg vseh že naštetih osebnih podatkov pa imamo tudi kategorijo občutljivih podatkov, ki jih z drugo besedo imenujemo podatki posebne vrste. To so predvsem podatki o rasnem prepričanju, narodnem in narodnostnem poreklu, političnem, verskem in filozofskem prepričanju, zdravstvenem stanju, spolnem življenju in vpisu ali izbrisu iz kazenske ter prekrškovne evidence.

Obdelava in zbiranje osebnih podatkov

Vsako društvo ali organizacija je dolžno voditi evidenco članov z osnovnimi osebnimi podatki na podlagi osebne privolitve vsakega posameznega člana. Privolitev mora biti sestavljena v pisni obliki kot konkretna in razumljiva izjava, dana z nedvoumnim pritrilnim dejanjem, ki je dokazljivo. Pri vsakem obveščanju članov društva po elektronski pošti pa je treba paziti, da pri pošiljanju elektronske pošte ne pride do razkritja drugih naslovnikov, ker bi lahko prišlo do zlorabe elektronskih naslovov v komercialne namene, kar uredba izrecno prepoveduje. Če se vam zgodi, da po nesreči razkrijete podatke, ki so prepovedani, je treba najkasneje v roku 72 ur o dogodku obvestiti Informa-

cijskega pooblaščenca in zadevo prijaviti ter o tem obvestiti tudi prizadetega posameznika.

V zakonodaji so določene tudi izjeme, kjer je dovoljeno obdelovanje osebnih podatkov. Kot organizacija lahko osebne podatke obdelujete, ko z osebo sklenete pogodbo ali ko gre za zaščito življenjskih interesov posameznika ter za izpolnitev zakonskih obveznosti in kadar je to v javnem interesu. Pri obdelavi osebnih podatkov je treba vedno navesti namen obdelave podatkov in rok, do katerega se shranjujejo. Vedeti moramo, da prekomerno obdelovanje in zbiranje podatkov za kakršenkoli namene ni dovoljeno. Za vsako zbirko osebnih podatkov je treba zagotoviti informacijo, kdaj so bili obdelani in kdo jih je obdeloval.

Pravica do izbrisa

Vsak član ima tudi pravico do izbrisa oz. pozabe osebnih podatkov. Zahteva lahko delni ali popolni izbris podatkov, ki so neprimerni, neustrezni ali niso več ustrezni oz. so pretirani. Pravica do izbrisa ni absolutna in je med drugim omejena z dolžnostjo glede hrambe osebnih podatkov, če tako zahteva zakon, in pravico oziroma dolžnostjo glede hrambe podatkov, ki so potrebni za uveljavljanje, izvajanje ali obrambo pravnih zahtevkov.

Objava fotografij

Pri osebnih podatkih velikokrat pozabimo, da v to kategorijo sodi tudi fotografiranje na prireditvah, ki jih organiziramo. Fotografija lahko namreč vsebuje veliko natančnih lastnosti posameznika, kadar lahko na objavljeni fotografiji brez večjih naporov ugotovimo njegovo identiteto oz. je le-ta določljiva. V praksi to pomeni, da je posameznik jasno razviden na fotografiji in ga je moč prepoznati, ali ko je ob sliki zapisano oz. označeno njegovo ime. V obeh navedenih primerih govorimo o zbirki osebnih podatkov, kjer je treba za objavo pridobiti dovoljenje vsakega posameznika oz. njegovo izrecno privolitev. Seveda je treba vsako fotografijo presoditi posebej. Če posamezniku na fotografiji ne moremo določiti identitete, fotografijo lahko objavimo. Zato je treba pri vsaki prireditvi na vse mogoče načine prisotne opozoriti na snemanje oz. fotografiranje. Skladno s prakso se upošteva, da je posameznik privolil v fotografiranje, če mu ni izrecno nasprotoval. Kadar pa fotografirate otroke, je za to potrebna izrecna privolitev njihovih staršev oz. zakonitih

zastopnikov, drugače fotografij ne smete objaviti. Primer: skladno z zakonodajo je dovoljeno fotografirati otroka v zasebne namene (prirejitve, kjer starši oz. zakoniti zastopniki fotografirajo otroka). Nikakor pa fotografij ne smete objaviti na družabnih omrežjih, če nimate izrecne privolitve vseh staršev, katerih otroci so na fotografiji.

Enaindvajseto stoletje je društvom in organizacijam poleg vsega informacijskega napredka prineslo tudi veliko večjo varnost podatkov naših članov. Zato je potrebna veliko večja previdnost, kje, kdaj in kako boste obdelovali osebne podatke, da ne bo prišlo do zlorabe le-teh. Kot ste lahko opazili, je meja med dovoljenim in nedovoljenim zelo tanka.

Jasmina Podlesnik je sodelavka Društva Žarek upanja, ki je eden izmed projektnih partnerjev Skupnosti MOST, skupaj s Slovensko karitas, Zavodom Pelikan Karitas in Zavodom Samaritan Karitas.

Pisni prispevek je nastal kot nadgradnja internega izobraževanja strokovne ekipe v okviru projekta Skupnosti MOST, ki je preko videokonference potekalo 15. 4. 2020.

karitas mladih

O EVROPSKI SOLIDARNOSTNI ENOTI

Luka Oven

Evropska solidarnostna enota predstavlja priložnost za nepovratna sredstva pri mladinskih projektih na lokalni ravni. Njen cilj je predvsem spodbuditi mlade, da v svojem lokalnem okolju opazijo družbene izzive in se nanje odzovejo strukturirano – s projektom. Sama razpisna dokumentacija je nezahtevna, malo več pa je dela z oddajo, saj se večina gradiva odda digitalno. Prijave na razpis so odprte trikrat letno. V letu 2020 sta dva termina že za nami, oktobra pa bo na spletni strani **Nacionalne agencije v programih EU na področju mladine (www.movit.si)** odprt še tretji.

Več o začetkih solidarnostne enote pa v nadaljevanju v povzetku članka Janeza Škulja z Movita (Mladje, številka 39).

Prihod Evropske solidarnostne enote (ESE) je najavil predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker v svojem govoru

DOGAJA SE

Prvič po epidemiji so se v živo srečali mladi s projekta Buddy project, v katerem se družijo slovenska in migrantska

mladina. Mnogi namreč zapustijo svoj dom v želji po boljšem življenju. Znajdejo se v novem okolju, kjer si vsi želijo, da bi bili sprejeti. Prostovoljci jim pomagamo pri učenju jezika in spoznavanju nove kulture.

14. septembra 2016 v Evropskem parlamentu, v sicer tradicionalnem septembrskem letnem nagovoru o stanju v Uniji. In nobena skrivnost ni, da je njegova najava udarila tudi kot presenečenje. Tudi zato, ker smo že imeli evropsko prostovoljsko službo (EVS), katere izvajanju in učinkom res ni mogoče oporekati ali celo ugotavljati, da daje premalo.

Pot od Junckerjeve najave do uveljavitve novega programa je sedaj mimo. Septembra 2018 je tudi Evropski parlament potrdil usklajeno besedilo uredbe, s katero je vzpostavljena sedanja ESE, ki bo trajala do konca leta 2020. Potem naj bi zaživel njen naslednik, tudi samostojni program, za katerega pravno podlago sedaj tečejo postopki sprejemanja.

V svojem izhodišču sedanja uredba o ESE ostaja zvesta svojemu političnemu smotru, kot je bil predstavljen septembra 2016. ESE naj bi nagovorila in spodbudila čim večje število mladih, da del svojega življenja namenijo konkretnemu izrazu lastne solidarnosti in s svojim čisto konkretnim delom pomagajo razrešiti ali pa ublažiti vse mogoče razkorake v današnjih evropskih družbah. To naj bi samo po sebi razvijalo občutek za solidarnost v družbi, za utrjevanje načela solidarnosti

MLADI se PREDSTAVIJO

Sem Nataša-Patricia Brand iz Logatca. Študiram francoščino in sociologijo, poleg študija pa sem zelo rada tudi prostovoljka. Pri Karitas sem že približno 5 let. Največkrat kot animatorka Počitnic biserov, sodelovala pa sem tudi pri projektu Erasmus+ Youth United.

Hobiji: petje

Najljubša hrana: ocvrt sir

Najljubši kraj za izlet v Sloveniji: (samo, da je) morje

Najljubši kotichek, kjer se sprostiš: na našem balkonu

Najljubša slovenska beseda: jagoda

kot pomembnega načela urejanja marsičesa v družbi, ki naj – srednjeročno in dolgoročno – krepí kohezivnost družbe in zagotavlja kolikor toliko stabilnosti družbe. Brez prevelikih odklonov v to ali ono skrajnost. Ostaja naj zvesta v enem izmed pomembnih izhodišč predloga, namreč da so lahko mladi sami, brez posrednikov, pobudniki solidarnostne akcije v svojem lokalnem okolju. Vsekakor velja pozdraviti »vrnitev« možnosti pridobitve podpore za solidarnostne projekte, ki ne bodo mednarodni in katerih pobudnik, organizator ter izvajalec bo skupina najmanj petih mladih, ki bodo želeli s svojimi aktivnostmi pripomoči k večji dobrobiti pomoči potrebnih v svoji lokalni skupnosti. Čeprav bo možnost podpore v tem delu majna, je že zaradi svoje simbolike zelo pomembna.

na obisku

ŽUPNIJSKA KARITAS BOROVNICA

Damjana Košir

Začetek delovanja ŽK Borovnica sega v leto 1991. Tega leta so sodelavke Karitas pripravile prvi paket z oblačili, ki je bil namenjen beguncem iz bivše države Jugoslavije. V začetku je bila pomoč nudena samo z oblačili, kasneje pa se je s pomočjo ŠK razdeljevalo tudi pakete s hrano.

Ko se je širil glas in delovanje Karitas, se je karitativnost razširila tudi v domače okolje. S pomočjo donacij dobrotnikov, nedeljske nabirke v tednu Karitas v cerkvi ter Občine Borovnica, ki sofinancira program delovanja, je Karitas za svoje delovanje začela dobivati tudi finančna sredstva.

Naša ŽK ima 25 rednih sodelavk, 14 jih pomaga občasno (prevozi, prevzem hrane, pomoč pri organizaciji prireditev ...). V zadnjih šestih letih se je v karitativno delo vključilo kar deset mlajših sodelavk, kar je zelo spodbuden podatek. Prav tako smo zelo veseli, da se nam pri pripravi paketov s hrano občasno pridružijo štirje prostovoljci osnovnošolci in dijakinja srednje šole.

Pri nas pakete s hrano in higienskimi pripomočki delimo vsak mesec. Pakete pripravimo dan pred dežurstvom. Hrano dobimo iz ŠK Ljubljana, iz blagovnih rezerv RS, tako imenovano hrano EU, ostalo hrano pa nabavimo sami s svojimi finančnimi sredstvi. V času dežurstva lahko vsak, ki pride, ne glede na finančno situacijo, dobi obutev, oblačila, gospodinjske pripomočke, posteljnino, igrače ...

Ljudem, ki so se znašli v finančni krizi, po svojih zmožnostih pomagamo pri plačevanju položnic. Največkrat so to stanovanjski stroški, kurjava, šolska prehrana, zdravstveno zavarovanje.

V jeseni organiziramo zbiranje ozimnice, darovani pridelki obogatijo pakete. V zbiranje prehranskih artiklov in higienskih pripomočkov se vključujeta tudi OŠ dr. I. Korošca Borovnica in Vrtec Mavrica. Odziv je vsako leto neverjetno velik in obdaja te toplina srca, ki da čutiti, da je med nami še vedno veliko sočutja in empatije do sočloveka.

Vsako leto sodelavke za božične in velikonočne praznike obiskujemo bolnike in ostarele na njihovih domovih in v domovih za starejše. Vedno same pri-

pravimo voščilnice in skromno darilce. Obiska so starejši zelo veseli, največje darilo za obiskane pa je obisk nas samih in naš čas, ki jim ga namenimo. Človek potrebuje nekoga, ki ima čas, ki ga je pripravljen poslušati in slišati, mu podariti toplo dlan in odprto srce. Ko doživljaš bližino sočloveka, ko spoznavaš težo njegovega križa življenja, njegovo ponižnost sprejemanja preizkušanj, takrat v tebi vzplameni plamen Ljubezni, ki te vabi, da greš po poti darovanja sebe drugim, da jim prižgeš Luč v življenju. Življenje je daritev za druge in bogato plačilo za tistega, ki se je pripravljen darovati ...

Za binkošti sodelavke Karitas sodelujemo pri sv. maši, ki je namenjena vsem starejšim in bolnim. Po

maši pripravimo srečanje in pogostitev za vse, tudi za spremljevalce. Ob veselem druženju se velikokrat sliši tudi petje ljudskih in Marijinih pesmi.

Karitas enkrat letno organizira dobrodelni koncert, prostovoljni prispevki so namenjeni za pomoč potrebnim. Letos ga bomo imeli 10. oktobra ob 19. uri v OŠ Borovnica. Vabljeni!

Poslanstvo Karitas nam nalaga, da vsakega človeka, ki je v stiski, ki ga srečamo na svoji poti, sprejme-

mo in mu pomagamo v duhu Božje ljubezni. Prav v delovanju ljubezni do Jezusa dobimo sodelavci Karitas moč, voljo, zaupanje in Božjo milost, da vedno in povsod delujemo odgovorno do sebe, do bližnjega, do Boga. Pri opravljanju karitativnega dela moramo vedno s seboj povabiti Jezusa, mu zaupati, se mu zahvaljevati za vse preizkušnje in izkušnje, kajti pri tem tudi sami dozorevamo, se počutimo močnejši in v duhu bogatejši.

MOJZESOVA MOLITEV. BITI PRIPROŠNJIKI TUDI ZA NAJVEČJE GREŠNIKE

papež Frančišek

vir: Vatican News

Mojzes pa je milo prosil obličje Gospoda, svojega Boga, in rekel: »Zakaj, Gospod, se vnema tvoja jeza zoper tvoje ljudstvo, ki si ga izpeljal iz egiptovske dežele z veliko močjo in z močno roko? Zakaj naj porečejo Egipčani: 'Zlonamerno jih je izpeljal, da jih pomori v gorah in iztrebi s površja zemlje?' Odrvni se od svoje togotne jeze in se pokesaj zaradi hudega, ki si ga namenil svojemu ljudstvu! Spomni se svojih služabnikov Abrahama, Izaka in Izraela ...!« Tedaj je bilo Gospodu žal zaradi hudega, o katerem je govoril, da ga bo storil svojemu ljudstvu. (2 Mz 32,11-14)

Na naši poti o temi molitve smo videli, da Bog ni nikoli maral »enostavnih« častilcev. Mojzes bo »brezvoljen« sogovornik od prvega dneva svoje poklicanosti.

Ko ga Bog pokliče, je Mojzes človeško gledano »neuspešnež«. Druga Mojzesova knjiga ga predstavi v midjanski deželi kot ubežnika. Kot mladeniču so se mu njegovi ljudje smilili in se je tudi postavil v bran zatiranih. A kmalu odkrije, da kljub dobrim namenom iz njegovih rok ne prihaja pravičnost, kvečjemu nasilje. Tako se razblinijo sanje o slavi: Mojzes ni več obetaven funkcionar, namenjen hitri karieri, ampak nekdo, ki je zapravil svoje priložnosti in sedaj pase čredo, ki niti ni njegova. In ravno v tišini midjanske puščave Bog

pokliče Mojzesa po razodetju v gorečem grmu: »'Jaz sem Bog tvojega očeta, Bog Abrahamov, Bog Izakov in Bog Jakobov.' Tedaj si je Mojzes zakril obraz, kajti bal se je gledati Boga« (2 Mz 3,6).

Bogu, ki govori, ki ga vabi, naj ponovno poskrbi za ljudstvo Izraela, Mojzes ugovarja s svojimi strahovi in s svojimi ugovori: ni vreden tega poslanstva, ne pozna Božjega imena, Izraelci mu ne bodo verjeli, jeclja ... Toliko oporekanja. Beseda, ki se najpogosteje pojavi na Mojzesovih ustnicah, v vsaki molitvi, ki jo nameni Bogu, je vprašanje: »Zakaj?« Zakaj si me poslal? Zakaj hočeš osvoboditi to ljudstvo? Zakaj? V Pentatevhu je celo dramatični odlomek, v katerem Bog Mojzesu očita

njegovo pomanjkljivo zaupanje, pomanjkljivost, ki mu bo preprečila vstop v obljubljeni dežel (gl. 4 Mz 20,12).

S temi bojznimi, s tem srcem, ki pogosto omahuje – kako lahko Mojzes moli? Mojzes se zdi človek kakor mi. Tudi nam se to zgodi, ko imamo dvome – kako vendar lahko molimo? Molitev nam ne gre. In zaradi te njegove [Mojzesove] slabotnosti, poleg njegove moči, smo presenečeni. Od Boga pooblaščen, da posreduje postavo svojemu ljudstvu, ustanovitelj bogočastja, posredovalec najvišjih skrivnosti, a zaradi tega ne bo nehal imeti tesne vezi solidarnosti s svojim ljudstvom, predvsem v uri skušnjave in greha. Vedno je navezan na ljudstvo. Mojzes ni nikoli izgubil spomina na svoje ljudstvo. To je veličina pastirjev: ne pozabiti ljudstva, ne pozabiti korenin. Kakor pravi Pavel svojemu dragemu mlademu škofu Timoteju: »Spominjaj se svoje mame in svoje babice, svojih korenin, svojega ljudstva.« Mojzes je tako velik prijatelj Boga, da lahko z njim govori iz obličja v obličje (gl. 2 Mz 33,11); in ostal bo velik prijatelj ljudi, čutil bo usmiljenje zaradi njihovih grehov, zaradi njihovih skušnjav, zaradi nenadne nostalgije, ki jo pregnanci začutijo po preteklosti in razmišljajo, kako so bili v Egiptu. Mojzes ne zanika Boga, niti ne zanika svojega ljudstva. Povezan je s svojo krvjo, povezan je z Božjim glasom.

Mojzes torej ni avtoritaren in samovoljen vodja. Nasprotno, Četrta Mojzesova knjiga ga opredeli kot *»zelo ponižnega moža, bolj kot vsi možje na površju zemlje«* (gl. 4 Mz 12,3). Kljub svojemu privilegiriranemu položaju Mojzes ne okleva pri pripadnosti tisti trumi ubogih v duhu, ki živijo tako, da iz zaupanja v Boga naredijo popotnico na svoji poti. Je človek ljudstva.

Tako bo Mojzesu najbolj lasten način molitve sredniška molitev (gl. KKC, 2574). Njegova vera v Boga je bila eno s čutom za očetovstvo, ki ga goji do svojih ljudi. Spisi ga upodobijo z rokami, stegnjenimi kvišku, k Bogu, kakor da bi s svojo osebnostjo naredil most med nebom in zemljo. Celó v najtežjih trenutkih, celo tisti dan, ko ljudstvo odkloni Boga in njega samega kot voditelja ter si naredi zlato tele, Mojzes ne zapusti svojih ljudi. *»Moje ljudstvo je.«* Ne zanika Boga in ne ljudstva. Bogu pravi: *»To ljudstvo je zagrešilo velik greh. Naredili so si boga iz zlata. In zdaj, ko bi*

ti odpustil njihov greh! Če pa ne, prosim, izbriši mene iz svoje knjige, ki si jo napisal!« (2 Mz 32,31-32).

Mojzes se ne pogaja za ljudstvo. Je most, je posrednik. Med obojimi: ljudstvom in Bogom. In on je na sredi. Ne gleda na svoje ljudi kot na možnost za kariero. Ni povzpetic. Je posrednik za svoje ljudi, za svoje meso, za svojo zgodovino, za svoje ljudstvo in za Boga, ki ga je poklical. Je most. Kako lep zgled za vse pastirje, ki morajo biti mostovi. Zato pravimo »pontifex«, mostovi. Pastirji so mostovi med ljudstvom, ki mu pripadajo, in Bogom, ki mu pripadajo po poklicanosti. Tak je Mojzes. *»Odpusti jim grehe, Gospod, kajti če jim ti ne odpustiš, izbriši me iz svoje knjige, ki si jo napisal. Ne želim delati kariere s svojim ljudstvom.«*

To je molitev, ki jo pravi verniki gojijo v svojem duhovnem življenju. Četudi doživijo pomanjkljivosti oseb in njihovo oddaljitev od Boga, jih ti častilci ne obsodijo, jih ne zavrnejo. Drža priprošnje je lastna svetnikom, ki posnemajo Jezusa in so »mostovi« med Bogom in njegovim ljudstvom. Mojzes je bil v tem smislu največji prerok Jezusa, našega zagovornika in priprošnjika (prim. KKC 2577). Tudi danes je Jezus »pontifex«, je most med nami in Očetom. Jezus posreduje za nas, da bi Očetu pokazal rane, ki so cena za naše odrešenje. In posreduje. Mojzes je lik Jezusa posrednika, ki danes moli za nas, posreduje za nas.

Mojzes nas spodbuja k molitvi z isto Jezusovo gorečnostjo, k posredovanju za svet, k spominjanju, da ta kljub vsem svojim slabostim vedno pripada Bogu. Vsi pripadajo Bogu, najslabši grešniki, najzlobnejši ljudje, najbolj pokvarjeni podjetniki. Božji otroci so. Jezus to čuti in posreduje za vse. In svet živi ter uspeva zahvaljujoč blagoslovu pravičnega, molitvi usmiljenja, ki jo svetnik, pravičnež, priprošnjik, duhovnik, škof, papež, laik, vsak krščeni neutrudno dviguje za ljudi vsakega kraja in vsakega časa v zgodovini. Pomislimo na Mojzesa, posrednika, ko bomo hoteli koga obsoditi in se v sebi razjeziti. Razjeziti se je nekoliko dobro za zdravje, a ne obsoditi. Razjeziš se in – kaj moraš storiti? Pojdi in prosi za tistega. To nam bo zelo pomagalo. Hvala.

PONUDBA IZOBRAŽEVANJA PREKO SPLETA

V projektu **Skupnosti MOST** (v projektu sodeluje konzorcij organizacij: Zavod Karitas Samarijan, Zavod Pelikan Karitas, Slovenska karitas in Žarek upanja) smo se uspešno odzvali na okoliščine, ki so se pojavile v obdobju pandemije. Projektni strokovni delavci smo med drugim v tem času pripravili in izvedli spletne seminarje (webinarje) z vsebinami na temo odvisnosti od alkohola in kemičnih snovi, ki jih sedaj ponujamo širši javnosti.

Mreži Karitas, partnerskim ustanovam in zainteresirani strokovni javnosti ponujamo možnost sodelovanja na 90-minutnih spletnih seminarjih, ki jih izvajajo:

- **Milena Finc**, Zavod Karitas Samarijan: **Usmeritve pri pomoči osebam, ki trpijo zaradi prekomernega uživanja alkohola**
- **Uroš Perko**, Zavod Pelikan Karitas: **Zdravljenje odvisnosti po socialno-andragoški metodi**
- **Milena Finc**, Zavod Karitas Samarijan: **Motivacijski izzivi pri rehabilitaciji alkoholikov**
- **Nataša Sorko**, Društvo Žarek upanja: **Alkoholizem žensk ter povezanost alkoholizma v družini z zanemarjenostjo otrok**
- **Jasmina Podlesnik**, Društvo Žarek upanja: **Varovanje (posebej občutljivih) osebnih podatkov**

Vse zainteresirane prosimo, da nam na info@karitas.si pošljete prijavo, kjer nam sporočite, katera tema vas zanima, iz katere ustanove prihajate ter kdaj okvirno imate čas za udeležbo.

Spletne seminarje bomo izvedli, če bomo za posamezno temo prejeli vsaj **5 prijav**. Čas izvedbe bomo vsaj teden dni prej uskladili s prijavljenimi. Udeležba na webinarjih je brezplačna.

Projekt sofinancira Ministrstvo za javno upravo RS (MJU) v okviru javnega razpisa za sofinanciranje projektov razvoja in profesionalizacije NVO in prostovoljstva 2019. Webinarji izražajo mnenje avtorja in ne predstavljajo uradnega stališča MJU.

PRI MARIJI NA BREZJAH

Helena Zevnik Rozman

Tretja sobota v mesecu juniju je že 52 let namenjena romanju bolnikov, invalidov in starejših na Brezje. Vsako leto se jih zbere nekaj tisoč iz vse Slovenije. Letošnje leto pa smo se na romanju zbrali le sodelavci, ki že dolga leta pomagamo pri organizaciji romanja in spremstvu romarjev na Brezje (sodelavci Založbe Ognjišče, Karitas, malteške pomoči, odraslih skavtov in drugi redni prostovoljci) ter nekaj zastopnikov bolnikov in invalidov.

13

Sveto mašo je daroval ljubljanski pomožni škof msgr. Franci Šuštar. Za vse, ki žal niso mogli priti na Brezje k Mariji, sta sveto mašo prenašala Radio Ognjišče in Televizija Slovenija.

Sodelavci Karitas smo na Brezje ponesli mnoge želje in priprošnje naših starejših, bolnih in invalidov, ki jim pomagamo in jih spremljamo. Poleg tega pa smo k Mariji položili vse naše dosedanje delo v Karitas, ki je bilo opravljeno v 30 letih delovanja Karitas v Sloveniji – v zahvalo za varstvo in blagoslov za teh 30 let ter s priprošnjo za naprej, da bo naše delo v Karitas v dobro in blagoslov vseh, ki so v stiski.

Nekaj misli iz homilije škofa dr. Franca Šuštarja

Spoštovani bratje in sestre,

najprej lepo pozdravljeni vsi preizkušani bratje in sestre, ki ste zaznamovani s križem in ste danes z zaupanjem poromali k Mariji Pomagaj sem na Brezje! Lepo pozdravljeni, bratje frančiškani, ki že vsa leta z veliko ljubeznijo in odprtostjo sprejemate množice vernikov, bolnih in zdravih, da molijo in prosijo nebeško Mater Marijo; lepo pozdravljeni, sodelavci Založbe Ognjišča, ki že 52-ič vsako leto organizirate to čudovito molitev pred Marijo; lepo pozdravljeni, so-

delavci Slovenske karitas, ki letos praznuje 30-letnico obstoja, pozdravljeni, malteški vitezi, odrasli skavti in prostovoljci različnih združenj ter domači, ki pomagata bolnim in ostarelim, da lahko prihajajo na Brezje! Prav lepo pozdravljam vse vas, ki nas od doma preko valov Televizije Slovenija ter Radia Ognjišče spremljate in ste z nami v molitvi. Za ta prenos se prisrčno zahvaljujem sodelavcem Televizije Slovenija in Radia Ognjišče.

Na Brezje smo poromali pravzaprav k Mariji Pomagaj in k Jezusu. Marija nas vse sprejema v svoje naročje, kamor je že pred tem sprejela Božjega Sina Jezusa Kristusa. Kar pogledjmo na sliko brezjanske Marije Pomagaj, kjer vidimo, da ima v svojem naročju še prostor poleg Jezusa – zame in zate. Tako kot Jezusa tudi nas želi objeti z vso svojo materinsko ljubeznijo, nas potolažiti in usmeriti na svojega Sina Jezusa: na njegovo besedo in na njegov način življenja. Prav zato smo prišli; po tolažbo, po zdravje za dušo in telo; še posebej smo prišli po utrditev v veri, da bi zmogli živeti po Božji volji. Pred Marijo in Jezusa danes prihajamo takšni, kot smo: vsak s svojim križem, ki je lahko bolezen, invalidnost ali starostna oslabeleost; lahko je tudi križ skrbi in strahu za prihodnost; lahko je križ slabih medsebojnih odnosov in osamljenosti; morda je križ zaradi nevere in oddaljenosti od Boga ... Križev je zelo veliko, vsak ima svojega.

Še zelo dobro imamo v spominu preizkušnjo preteklih treh mesecev. Zaradi pandemije smo bili izolirani in v določeni osamitvi. Nekateri so zboleli zaradi virusa, nekateri celo umrli. Vsi, ves narod, pravzaprav vse človeštvo, smo se znašli v stiski zaradi koronavirusa. Doživeli smo nemoč in človeško krhkost. Danes doživljamo čudovite napredke v tehniki, medicini in znanostih. Pa kljub temu ostajamo ljudje, ki lahko zbolimo, ki nas je strah, ki smo odvisni od drugih. Doživetje zadnjih mesecev nas lahko naredi ponižne; nas lahko odpira Bogu in Mariji, da prosimo za

pomoč ter zaupno molimo. Morda je bil zaradi te izkušnje to tudi milostni čas.

Ob današnjem srečanju se zahvaljujemo za svojo vero, da poznamo Jezusa Kristusa, ki prihaja, ki je usmiljen in dela čudeže. Ne prihaja zaradi lepšega, pač pa zato, ker ga potrebujemo. Vedno ga potrebujemo, saj smo krhki, grešni in slabotni. Tudi danes Jezus dela čudeže. Naj nam čudeži v zakramentih pomnožijo vero in upanje.

koper

SREČANJE Z MINEVANJEM

Marjana Plesničar Jezeršek

Po dolgih treh mesecih se nam je spet uspelo zbrati okrog naše mize v Ajdovščini in nadaljevati seminar za neprofesionalno svetovanje. Naslov tokratnega srečanja je bil *Soočanje z našo minljivostjo in pomen odnosov*, povzemajo pa ga besede umiranje, smrt in žalovanje. Srečanje je vodila in oblikovala dr. Klelija Štrancar, gospa, ki je svoje življenje z raziskovanjem in delom na onkološkem inštitutu posvetila prav tem temam.

Smrt, umiranje in vsa občutja, ki pridejo zraven, smo umaknili iz naših življenj. Če so ljudje nekoč umirali doma, tako da so jih bližnji gledali in držali za roko, danes umirajo v bolnišnicah, hospicijih in domovih za ostarele. Svojci bolne in umirajoče prepustijo ustanovam v veri (ali z izgovorom), da bodo tam bolje poskrbeli zanje, da je to za bolnega, umirajočega najboljšje. Toda po besedah in pričevanjih naše predavateljice, ki je svetovala ali bila ob marsikaterem svojcu umirajočega, je sama prisotnost bližnjega, dejstvo, da si tam, da si poleg, ko pride do dokončnega slovesa s tega sveta, nekaj odrešujočega za oba, tako za tistega, ki odhaja, kot za tistega, ki ostane. Mišljenje, da bomo otroke obvarovali pred bolečino, če jim ne bomo pokazali umiranja, če bomo smrt skrili pred njimi, je zgrešeno. Otrok bo lažje sprejel umiranje in smrt svojega bližnjega kot laži in skrivalnice, ki bodo v njem pustile nedorečene stavke, veliko vprašajev in izgubljenost, kar se lahko kasneje izrazi tudi skozi razne motnje. Za umirajočega je torej bolje, da smrt doživi doma, med svojimi bližnjimi, seveda če je to mogoče glede na situacijo.

Bolnišnice so, kot pravi dr. Štrancar, usmerjene v ozdravitev. Zdravnikova naloga je, da bolniku omogoči zdravlila in terapijo. Prav zaradi te usmerjenosti zao-

staja strokovna obravnava, ki nima za cilj ozdravitve, ampak vzdrževanje optimalne kakovosti bolnikovega življenja, umiranja in smrti. Zato včasih upravičeno govorimo o institucionalizaciji (umiranje v ustanovah) in medikalizaciji umiranja in smrti (zdravljenje umirajočega z nepotrebni zdravili, različnimi preiskavami in posegi). Mi moramo sprejeti odločitev, kaj nam je pomembnejše: kvantiteta in za vsako ceno daljše življenje ali kvaliteta in življenje, ki ga preživimo v veselju s svojimi bližnjimi?

Tu smo se dotaknili teme odnosov. Odnosi so temelj naših življenj, zaradi odnosov smo srečni ali nesrečni in ljudje pred smrtjo najlepše pričujejo, da je odnos tisto, zaradi česar je bilo vredno živeti. Seveda pa mora biti ta odnos v prvi vrsti pristen. O tem, kako

razumemo pristen odnos, smo na srečanju naredili krajšo vajo, ob kateri so si udeleženske podelile nekaj zanimivih, uporabnih in predvsem pristnih izkušenj. Prav te izkušnje so tisto, kar je srečanje naredilo posebno, globlje, bolj doživeto. Teorijo je lahko pozabiti, a pričevanja se usedejo v srce in to je tisto, zaradi česar je vredno ta srečanja obiskovati, pa tudi organizirati.

Ga. Klelija nam je položila na srce, da ne smemo nikoli pozabiti delati na sebi. Lahko je delati za druge, skrbeti za druge, se prepustiti množici opravkov, ki jih je treba postoriti, veliko težje pa je pogledati vase in si odgovoriti na vprašanja o nas samih. Kaj me dela posebno? Kaj si želim zase? Kaj sem danes naredila zase? Kaj bi spremenila na sebi? Delati na sebi se mogoče sliši zelo enostavno, a ko poskusiš, hitro ugotoviš, da so odgovori globlje, kot se je zdelo. Zato so udeleženske seminarja dobile nalogo, da si napišejo ljubezensko pismo. Sprva so se smejale, potem pa so začele pisati. In prav zanimivo jih je bilo opazovati, kako odkrivajo, da so lepe, da so dobre, da imajo veliko dobrih lastnosti in se zaljubljujejo vase.

Poskusite tudi vi, vzemite si nekaj časa in si napišite ljubezensko pismo ... kajti kot pravi ga. Klelija: »Če si ne bomo vzeli časa za življenje, si ga ne bomo vzeli niti za smrt.«

DA BO KORAK V ŠOLO VESEL

Jožica Ličen

V petek, 5. 6., so se v sejni sobi Škofijske karitas Koper v Ajdovščini srečali predstavniki Dekanijskih in območnih Karitas z namenom načrtovanja dejavnosti čez poletje, s poudarkom na zbiranju in razdeljevanju pomoči šolarjem pred začetkom novega šolskega leta.

V ŠK pomoč šolarjem že skoraj trideset let imenujemo **Da bo korak v šolo vesel** in je rezultat zbiranja pomoči v vseslovenskih akcijah **Otroci nas potrebujejo** in **Pokloni zvezek**.

Ker želimo vzporedno z zbiranjem tudi zagotoviti staršem pomoč, smo iz proračuna Škofijske karitas Koper že nabavili 5.100 zvezkov in pripravili za 22.000 EUR bonov, s katerimi bodo starši doplačali nakup šolskih potrebščin v knjigarnah. Zvezke in bone so po

določenem ključu prevzeli predstavniki dekanijskih in območnih Karitas, da bodo v Centrih Karitas skupaj s paketi hrane razdelili zvezke, bone in druge potrebščine. Seveda je to le del pomoči, saj računamo tudi na pomoč župnijskih in dekanijskih Karitas, ki v domačem okolju ob pomoči posameznikov pa tudi lokalnih skupnosti pomagajo najpotrebnejšim. Ravno zato je Karitas na lokalni ravni nepogrešljiva, saj so prav sodelavci Karitas tisti, ki prepoznajo stiske in družinam pomagajo poiskati pomoč.

Poleg tega za pomoč otrokom Škofijska karitas Koper že 27 let vodi akcijo Posvojitev na razdaljo, kjer s sodelovanjem dobrih ljudi trenutno pomaga 115 otrokom. Ti otroci bodo iz omenjenega sklada v avgustu prejeli po 100 EUR, ki bodo namenjeni konkretnim potrebam. Vabimo in prosimo, da se tej pobudi pridružijo novi 'posvojitelji na razdaljo'.

Žal je vsako leto prav ta sklad v minusu, zato v imenu družin vabimo in prosimo za pomoč. V lanskem letu je na področju koprške škofije dobilo pomoč 728 družin za 1.463 šolarjev.

Odbor za materialno pomoč Škofijske karitas je pripravil načrt, sedaj smo na vrsti tako tisti, ki lahko pomagamo, kot tisti, ki pomoč potrebujejo. Upajmo, da bo zaradi pozitivne bilance otroški korak v šolo bolj vesel.

POŽAR JE DRUŽINI VZEL DOM, DOBROTA JIM GA VRAČA

Jožica Ličen

Konec maja 2020 se zaključuje akcija zbiranja sredstev za pomoč družini Slejko iz Lokavca, ki sta ji burja in požar 26. marca 2020 vzela dom. Koronavirus ni dovolil akcij v živo, zato so dejansko elektronski mediji dokaz, da zmoremo, če le hočemo.

V dveh mesecih se je v ta namen skupaj zbralo 66.149,00 EUR, in sicer:

- pri Karitas z objavami in delitvami na FB 51.980,00 EUR
- pri Medobčinskem društvu prijateljev mladine z SMS-i 14.169,00 EUR

Darovali so posamezniki, podjetja, družine, župnije, obrtniki ... Veliko ljudi je darovalo denar, nekateri pa so družini ponudili različne usluge in material, ki ga bodo dostavili, ko ga bodo potrebovali. Pomoč se je usklajevala med obema humanitarnima organizacijama in lokalno skupnostjo, zato je tudi prišlo do obojestranskega dogovora, da Karitas vipavske dekanije nakaže zbrane darove Medobčinskemu društvu prijateljev

mladine, da bo poravnava računov, ki jih bo v skladu z namenom dostavljal g. Marko Slejko.

Dogovor o združitvi zbranih sredstev je bil podpisan v prostorih Karitas, 3. junija 2020, s strani voditeljice Karitas vipavske dekanije Jožice Ličen, predsednice Med-

občinskega društva prijateljev mladine Kristine Valič in prejemnika pomoči Marka Slejka.

Naj spomnim: V četrtek, 26. marca, na Ajdovskem ni bilo zunaj veliko ljudi, saj so zaradi koronavirusa in močne burje 'ostali doma'. Kot da ni vsega dovolj, je družini iz Lokavca zgorela hiša. Brez doma je v največji burji ostala štiričlanska družina: oče, mama ter dve hčerki, dijakinja in študentka. Velika zahvala gre hitri pomoči in izrednim naporom gasilcev in Civilne zaščite, saj bi se ob burji lahko požar razširil na sosednje stavbe.

V Vipavski dolini se je dobesedno pisala zgodba o dobrih ljudeh. In novogradnja se je začela.

Ob koncu le besede, ki so jih zapisali Marko, Mirjam, Kristina in Nika Slejko:

»Ne glede, na kakšen način nam pomagate, verjemite, da to neizmerno cenimo in smo z vsako malenkostjo zadovoljni. Tovrstni dogodki znova in znova dokazujejo, da ljudje znamo stopiti skupaj, pomagati drug drugemu in biti človeški. Naša edina želja je, da spet dobimo svojo skromno hiško. Še enkrat najlepša HVALA.«

V SLOVO IN ZAHVALO

Božidara Česnik,

voditeljica Dekanijske karitas Ilirska Bistrica

Gospodu FRANCU RASPORJU, predsedniku Dekanijske karitas Ilirska Bistrica, v slovo

Prede je Franc Raspor leta 2002 prišel v našo dekanijo, smo bili sodelavci Dekanijske karitas Ilirska Bistrica nekaj let brez duhovnega vodstva. Odgovornost za delo v Karitas so gospodu Francu zaupali dekanjski duhovniki, in sprejel ga je brez oklevanja.

Ko smo malo bolj spoznali njega in tudi njegove bližnje, smo razumeli, da smo dobili duhovnika, ki je s svojim dosedanjim življenjem in svojim duhovniškim poslanstvom pravi za delo v Karitas. Najprej je živel karitas doma: z nečakom Davidom, pokojno sestro in s težavami, ki so ga v vseh letih kar pogosto obiskovale. To je naše razmišljanje, kajti on ni o težavah nikoli govoril, tudi takrat ne, ko je bilo res hudo. Njegov odgovor je bil večni optimizem in zaupanje v Vsemogočnega, od katerega je sprejel vse, kar mu je pripravil na življenjski poti.

V vseh teh letih smo se velikokrat srečali. V tajništvu Karitas smo načrtovali naše delo. Na srečanjih v trnovskem župnišču smo se duhovno oblikovali, izmenjali izkušnje in težave pri delu v Karitas. Na duhovnih obnovah v samostanu smo skupaj poskrbeli za našo duhovno rast. Udeleževali smo se občnih zborov Škofijske karitas Koper in svoje delo preverjali ob delu drugih v naši škofiji. Vsako leto smo skupaj romali na Brezje, Ponikvo in v Celje. Nekajkrat smo bili s sodelavci Škofijske Karitas tudi na romanju po Evropi. Vsa ta srečanja smo vedno sooblikovali skupaj z njim, da je bilo naše delo prav usmerjeno, da je bilo evangeljsko. Ker smo vsi ljudje, tisti, ki delamo, in tisti, ki našo pomoč potrebujejo, se je včasih tudi kaj zalomilo in takrat smo se obrnili nanj ter z njegovo modrostjo in Božjo pomočjo razrešili vse težave.

Zvesto je spremljal skupino Vera in luč v naši dekaniji. Lučke ga bodo zagotovo pogrešale. Stanovalci oma starejših občanov so bili deležni njegovih nešteti obiskov, podeljeval jim je zakramente ali jih samo obiskoval.

Lansko jesen nismo mogli sprejeti njegove odločitve, da odlaga nekatera dela, tudi delo v Karitas. Bolezen mu je pobrala veliko moči, vdano jo je sprejemal, ob njej ohranil svojo hudomušnost. Bil je hvaležen za vsak – največkrat telefonski – pogovor in kratke obiske. Vedno smo bili povezani v molitvi. Zadnje naše skupno slavje je bilo ob njegovi zlati maši.

Hvala Gospodu za njegovo življenje in za neštete karitativne zglede. Zagotovo bo pri Bogu še naprej podpiral naše delo. Gospod, daj mu večni mir in pokoj in večna luč naj mu sveti.

DARKO KAVČIČ, ob odhodu

Dom Karitas v Soči je ostal brez zvestega pomočnika. Dom družine Kavčič ob bistri Soči je ostal brez moža in brez očeta. Veliko bi lahko sodelavci Karitas napisali. Naj hvaležnost ostane v srcu. G. škof Jurij pa je zapisal tako:

»Spoštovani! Naš brat Darko Kavčič je dopolnil svoje dni, in gospodar življenja ga je poklical k sebi v nebeško domovino. Ob njegovem odhodu izrekam njegovi soprogi Eriki in vsem njegovim sorodnikom iskreno sočutje in globoko sožalje. Gospod naj vam njegovo ljubezen in bližino nadomesti s svojo milostjo in naklonjenostjo, njemu pa obilno poplača za vse njegove molitve in dobra dela za župnijo in škofijo, za vesoljno Cerkev in za Karitas.

Tudi nad njim naj se uresniči glas iz nebes, ki ga je slišal apostol Janez: 'Zapiši: Blagor mrtvim, ki poslej umrjejo v Gospodu. Dá, govori Duh, spočijejo naj se od svojega truda, zakaj njih dela grejo z njimi!' (Raz 14,13). Pokojnemu se zahvaljujem za velikodušno pomoč, ki jo je ob vsaki priložnosti izkazoval Domu Škofijske karitas v Soči in vsem, ki so se v njem zbirali in nabirali moči za nadaljnja telesna in duhovna dela usmiljenja med nami. Gospod, daj mu večni pokoj, in večna luč naj mu sveti!«

VSI IMAMO VEČ OD TEGA, ČE SMO POVEZANI

Polona Miklič

Zbornik ob 30. obletnici Škofijske karitas Ljubljana

Ob prihajajočem jubileju smo na ŠKL v razširjeni obliki izdali zbornik, ki poleg strokovnih predavanj ter poročil o delu ŠKL in ŽK v letu 2019 vsebuje tudi prispevke, posvečene naši 30. obletnici. V pretekla leta našega dela so se ozrli vodja naše socialne službe Alenka Petek, Stane Kerin, nekdanji direktor ŠKL, ter naši prostovoljci. Na ustanovitev ŠKL je spomnil tudi nadškof Stanislav Zore in se ob tej priložnosti zahvalil tudi vsem prostovoljcem:

»Ob tem vam čestitam tudi za 30-letnico delovanja. Pokojni nadškof dr. Alojzij Šuštar jo je namreč ustanovil 29. junija leta 1990. Dva meseca po ustanovitvi Slovenske karitas je ustanovil še Škofijsko karitas Ljubljana. Tedaj so na to gledali kot na pogumno dejanje, ki pa je v teh tridesetih letih obrodilo bogate sadove. Nekateri od teh sadov so zapisani v vaših letnih poročilih, zajemajo jih vsote zbranih in razdeljenih sredstev, število prostovoljcev in njihovih delovnih ur, tone hrane in drugega, kar je bilo razdeljenega. Še več pa je tega v nebeških evidencah – v tistih, ki odločajo na poslednji sodbi. Hvala vam, da slišite Jezusovo spodbudo in vedno novo povabilo Cerkve ter po svojih najboljših močeh in sposobnostih pomagajte pomoči potrebnim.«

Strokovni del zbornika so prispevali prof. dr. Jože Ramovš s prispevkom o osamljenosti in pomoči osamljenim ljudem, zakonska in družinska terapevtka dr. Tatjana Rožič s prispevkom o občutkih krivde in sramu, mag. Magdalena Škerl s prispevkom o primernih pristopih prostovoljcev do prejemnikov pomoči ter msgr. Miro Šlibar, ki se je ozrl na svoje dolgoletno delo spremljanja bolnikov in njihovih svojcev.

Delo ŠK Ljubljana v letu 2019

Področja dela ŠKL so naslednja: psihosocialna pomoč posameznikom in družinam s poudarkom na svetovalni dejavnosti ter materialna pomoč družinam, posameznikom, otrokom, starejšim, bolnim in invalidom, beguncem tujcem in azilantom.

Pomemben del naše dejavnosti v zadnjih letih predstavljajo izobraževanja, namenjena prostovoljcem ŽK. V tem sklopu smo tudi v preteklem letu organizirali četrtkove izobraževalne večere in k sodelovanju povabili zakonsko in družinsko terapevtko mag. Natašo Ropret, ki je predavala na temo *Kako poskrbeti zase, ko pomagam drugim*, mag. Mileno Svetlin s temo *Žalovanje kot priložnost*, psihiatrinjo

in psihoterapevtko dr. Janjo Milič, ki je predavala o odvisnosti od alkohola in partnerskih odnosih, ter zakonsko in družinsko terapevtko dr. Tatjano Rožič s temo *V ljubezni osvobojeni krivde in sramu*. Organizirali smo tudi dve podporni srečanja z Markom Čižmanom v dekanijah Zagorje in Cerklje o postavljanju zdravih razmejitev in skrbi zase ob delu z ljudmi v stiski ter srečanja z Imretom Jerebicem v Škofji Loki in Grosuplju, ki sta bili sestavljeni iz predavanja *Sodelavci Karitas na poti služenja* ter treh delavnic (*Ali na naši poti vidimo uboge?; Kako graditi skupnost? in Poslanstvo Karitas – ali smo na pravi poti?*). Srečanja sta naslavljali motive našega ravnanja, sposobnost zaznavanja stiske drugih in opolnomočenje ljudi v stiski.

V letu 2019 smo bili vključeni v projekt SOPA, v tem sklopu nam je na temo *Alkoholna problematika v Sloveniji* predaval Rok Zaletel z NIJZ. Delovanje Karitas smo v okviru projekta predstavili v Ljubljani, Idriji in Kočevju.

Z mag. Magdaleno Škerl smo organizirali usposabljanje na temo *Prvi socialni pogovor*, namenjeno prostovoljcem ŽK kot pomoč pri vzpostavljanju prvega stika s prejemniki pomoči, ter supervizijska srečanja za prostovoljce ŽK in prostovoljce ŠKL.

Med našimi ŽK je veliko zanimanje tudi za tečaj *Domača nega*, ki ga vodi ga. Anica Sečnik, predavateljica na Srednji zdravstveni šoli v Ljubljani.

Z go. Tatjano Kruder, univ. dipl. inž., smo izvedli predavanje *Smernice dobre prakse – HACCP za nevladne organizacije, ki poslujejo z živili*. Cilj dogodka je bil seznaniti prostovoljce, ki delijo hrano, s pravnimi načini zbiranja, shranjevanja, prevažanja ter razdeljevanja živil.

Kot vsako leto je bila tudi v letu 2019 številčna udeležba na januarskem izobraževalnem srečanju na Viču, ki se ga je udeležilo 250 prostovoljcev ŽK. Predavala je dr. Tanja Repič Slavič na temo *Ukradeni otroštvo* o psihičnem, fizičnem ali spolnem nasilju nad otroki in s tem povezanimi zasvojenostmi. Predavanju je sledilo delo po delavnicah, vodenih s strani zakonskih in družinskih terapevtov.

Redno je potekalo izobraževanje za svetovalno pomoč pod vodstvom dr. Stanka Gerjolja in dr. Janeza Vodičarja. Vikend seminarjev se je udeležilo 54 prostovoljcev ŽK, pripravili pa smo tudi dva celodnevna seminarja za 18 prostovoljcev, ki so izobraževanje že zaključili.

Delo ŠK Ljubljana v številkah

V letu 2019 smo nakupu hrane za standardne pakete namenili 181.168,26 €, razdelili smo tudi za 163.918,40 € podarjene hrane, za 512.675,88 € EU-

-hrane ter ozimnico v vrednosti 4.385,68 €, kar je skupno 806.728,4 kg hrane.

Pomoči pri plačilu položnic v skupni vrednosti 65.199,59 € je bilo deležnih 482 družin s 1.101 družinskim članom. Polega tega smo razdelili tudi za 58.004,40 € namenskih pomoči za večje stiske (plačilo terapij, zdravljenja, ortopedskih pripomočkov in nakup prilagojenega vozila za invalidnega otroka). V jesenskem času je pomoč pri nakupu kurjave v skupni vrednosti 49.623,33 € prejelo 248 družin in posameznikov. Skupaj je bilo različnih oblik pomoči deležnih 26.118 družinskih članov iz ljubljanske nadškofije (vključena pomoč z EU-hrano).

Obnovili smo Dom sv. Jožefa v Logatcu z ločnimi bivalnimi enotami, vsaka ima svojo kuhinjo, sanitarije in kopalnico. Namenili smo jih deložiranim osebam, ki so izgubile streho nad glavo. V hiši je trenutno pet stanovanj z devetimi stanovalci.

Z boni za nakup šolskih potrebščin in delovnih zvezkov v vrednosti 87.595,03 € smo vstop v novo šolsko leto olajšali 1.817 šolarjem, dodatno pomoč v višini 2.235,92 € pa so otroci prejeli v okviru programa Botrstvo. Počitnic v Portorožu se je v dveh terminih udeležilo 15 družin z 59 družinskimi člani ter 71 otrok in mladostnikov. V Portorožu so potekale tudi strokovno vodene počitnice starejših, z nami je letovalo 18 prostovoljcev iz 9 ŽK.

Kot vsako leto smo tudi v letu 2019 izvedli dva tabora slepih s skupaj 57 udeleženci ter dobrodelni poletni delovni tabor dijakov ŠKG v BiH. S sredstvi smo podprli tudi sarajevsko ljudsko kuhinjo Jelo na kotačima.

V delo ŠKL so vključeni številni prostovoljci, ki pomagajo v skladišču z oblačili, v pisarni na Poljanski 2, nekateri sodelujejo kot animatorji in spremljevalci pri počitnicah družin in na taboru slepih, drugi so vključeni v izobraževalno dejavnost. Skupaj so naši prostovoljci v letu 2019 opravili 18.784 ur prostovoljnega dela. Hvala vam, dragi prostovoljci, za vaš trud, dobro voljo in podporo. Kot je za zbornik zapisal naš predsednik Marko Čižman: *»Vsi imamo več od tega, če smo povezani.«*

Še nekaj števil o delu ŽK

Tudi na ŽK sta potekali tako materialna kot nematerialna pomoč (pogovor, usmerjanje, svetovanje), pomoč otrokom (nakup šolskih potrebščin, pomoč pri plačilu šolskih in obšolskih dejavnosti, prevozov, šolske prehrane, dijaških domov, počitnic, delavnice za otroke, učna pomoč, druženje), pomoč starejšim, bolnim in invalidom (poleg rednih oblik pomoči še obiski starostnikov na domu in v domovih za ostarele, srečanja in skupine za starejše, bolne, invalide, družabništvo), pomoč brezdomcem (topli in hladni obroki, oblačila, plačilo osebnih dokumentov).

Prostovoljcev, vključenih v delo ŽK, je bilo v preteklem letu 4.105, skupaj so opravili 214.753 ur prostovoljnega dela. Poleg dela s prejemniki pomoči so organizirali tudi izobraževanja na ravni župnij in dekanij, srečanja in romanja ter koncerte in akcije za zbiranje pomoči.

Osnovnega informiranja je bil v preteklem letu deležen vsak prejemnik pomoči, 8.772 družinskih članov je bilo vključenih v svetovanje, ŽK so zabeležile 23.052 obravnav, individualnega svetovanja pa se je udeležilo 1.746 prejemnikov.

Skupna vrednost pomoči ŽK družinam znaša 203.170,86 €, posameznikom 52.011,38 €, otrokom 173.257,16 €, brezdomcem 20.000,00 € ter starejšim 96.486,25 €.

Ob tej priložnosti se sodelavci ŠKL zahvaljujemo prostovoljcem tudi za vse obsežno administrativno delo, ki ga opravijo in je za naše delovanje ter za zagotavljanje financiranja nujno potrebno. Posredno prav to delo omogoča tako zajeten obseg finančne, materialne in svetovalne pomoči, ki nas, zajeta v skupna poročila, navdaja s hvaležnostjo in zadovoljstvom.

POMOČ REVNIM PO SVETU

Jana Lampe

Projekti v Srbiji, Libanonu in Ruandi prispevajo k boljšemu položaju žensk in k boju s pandemijo koronavirusa

Na Slovenski karitas smo letos začeli z izvajanjem dveh projektov mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči, ki prispevata k izboljšanju položaja najbolj ogroženih skupin žensk. **Projekt, ki poteka v jugovzhodni Srbiji, prispeva k razvoju ženskega podjetništva v kmetijstvu, projekt v Libanonu pa je namenjen celostni oskrbi sirskih begunk, ki so utrpeli nasilje.** Projekta sta bila izbrana na razpisu *Ministrstva za zunanje zadeve RS*, ki ju v obdobju 2020 do 2022 sofinancira v skupni vrednosti 330.000 EUR. Zaradi izbruha pandemije covid-19, ki je prizadela ves svet in bo imela najhujše ekonomsko-socialne posledice v najrevnejših državah, je del sredstev v okviru projektov namenjen aktivnostim za boj proti širjenju in posledicami pandemije. Prav tako je temu namenjen del sredstev v sklopu projekta, ki ob podpori Ministrstva za zunanje zadeve RS že tretje leto poteka v Ruandi in je primarno namenjen **učinkovitejši rabi virov za trajnostno preživetje v okrožju Karongi.** Lokalne partnerske organizacije Karitas v Srbiji, Libanonu in Ruandi so konec maja 2020 začele z razdeljevanjem zaščitne opreme, paketov s hrano in higienskimi pripomočki, izgradnjo sob za izolacijo, razkuževanjem prostorov in ozaveščanjem o preventivnem ravnanju, kar bo velika pomoč tistim, ki so v času pandemije še posebej ogroženi. Aktivnostim, vezanim na covid-19, bo v vseh treh projektih skupno namenjeno 31.670,85 EUR.

Projekt **Razvoj ženskega podjetništva v kmetijstvu v JV Srbiji** izvajamo v partnerskem sodelovanju s Caritas Beogradske nadbiskupije. V podeželskih občinah jugovzhodne

Projekt **Razvoj ženskega podjetništva v kmetijstvu v JV Srbiji** izvajamo v partnerskem sodelovanju s Caritas Beogradske nadbiskupije. V podeželskih občinah jugovzhodne

Ruanda

Libanon

Libanon

Srbije primanjkuje zaposlitev, večinoma se preživljajo s samooskrbnim kmetijstvom ali sezonskim delom. V najslabšem položaju so ženske, ker imajo nizko izobrazbo, malo premoženja in skromen dohodek, zato je cilj projekta omogočiti večji zaslužek 60 ženskam iz občin Aleksinac, Ražanj, Knajževac, ki predelujejo sadje in zelenjavo. Rezultati projekta bodo vodili do vključevanja žensk in enakih možnosti odločanja v zasebnem in javnem življenju. S tem namenom bodo v okviru projekta potekale aktivnosti za profesionalizacijo njihove predelave in prodaje domače hrane: usposabljanja o trženju in tehnoloških postopkih, zagotavljanje zmogljivosti, certifikacija izdelkov, vzpostavitev blagovne znamke in pomoč pri dostopu do trga. S strani **slovenskega podjetja Talisman, d. o. o.**, bo razvit in izdelan tudi inovativni stroj (materialni prispevek podjetja v vrednosti 8.400 EUR), ki bo ženskam v pomoč pri predelavi. Predstavniki slovenskih **občin Kočevje in Razkrižje ter Kmetijsko gospodarske zbornice Slovenije** bodo podelili svoje izkušnje podpore podjetništvu na podeželju z lokalnimi političnimi določevalci JV Srbije, z namenom, da bi bila le-ta omogočena tudi več ženskam v JV Srbiji. V letošnjem letu bodo v strokovna usposabljanja vključena izobraževanja o varnostnih in zdravstvenih ukrepih **v času pandemije**, v celoten proces

predelave in prodaje izdelkov pa tudi v prihodnje. V tem obdobju je veliko ljudi ostalo brez rednega dohodka, zato bodo 150 najbolj ranljivim gospodinjstvom v občinah Aleksinac in Ražanj razdeljeni paketi hrane in higienskih pripomočkov. Partnerji projekta so tudi **Regionalni TV program Koper-Capodistria**, ki bo predstavil projekt v oddaji Ljudje in zemlja, in **tri občine v JV Srbiji** (vsaka prispeva 6.000 EUR). Skupna vrednost je 176.050 EUR, MZZ prispeva 130.000 EUR.

Projekt **Celotna oskrba sirskih begunk, žrtev nasilja na podlagi spola v Libanonu**, poteka v partnerskem sodelovanju Slovenske karitas s Caritas Libanon. Že 8 let razmere v Siriji močno vplivajo na humanitarno ter družbeno-ekonomsko stanje v Libanonu. Po podatkih UNHCR iz leta 2019 je na območju

Srbija

celotnega v Libanonu 947.063 sirskih beguncev, od tega 52,3 % žensk. Pri skrbi za varnost begunk ostajata diskriminacija in nasilje na podlagi spola med največjimi izzivi. Ogroženo je njihovo zdravje, varnost, psihosocialno in ekonomsko stanje. Cilj projekta je **nuditi** 80 sirskim begunkam (ženskam in mladim dekletom, žrtvam nasilja na podlagi spola) celotno oskrbo, zaščito in izboljšanje njihovega položaja v dveh zavetiščih Caritas Libanon. Ženskam in dekletom bo zagotovljena varnost, poskrbljeno bo za ustrezno namestitve, oskrbo s prehrano, higienskimi pripomočki in obleko ter za zdravstveno oskrbo. Na voljo jim bodo tudi psihosocialne in pravne storitve ter usposabljanja za pridobitev potrebnih znanj in spretnosti (kuhanje, šivanje, računalništvo), ki jim bodo znatno olajšala preživetje po odhodu iz zavetišča. Zaradi **pandemije covid-19** bo dodatno poskrbljeno za zaščitna sredstva tako za zaposlene kot za begunke, redno bodo razkuženi prostori zavetišča, zgrajene in opremljene bodo štiri sobe za izolacijo. Skupna vrednost projekta je 213.509 EUR, MZZ prispeva 200.000 EUR, ostalo Caritas.

Projekt **Učinkovitejša raba virov za trajnostno preživetje v okrožju Karongi v Ru-**

andi se že tretje leto izvaja v partnerstvu s Caritas Rwanda in se letos novembra zaključuje. Skupna vrednost projekta je 249.325 EUR, MZZ prispeva 200.000 EUR. Poteka na podeželskem območju, kjer je preživetje večine odvisno od kmetijstva. Mnogi živijo pod pragom revščine in rodovitnost zemlje se slabša. V času trajanja projekta so se članice in člani 600 družin (70 % žensk) naučili boljših praks kmetovanja, v svoje domove so namestili sončne celice z lučjo in glinene peči, ki v nasprotju s tradicionalno prakso ne škodujejo njihovemu zdravju in okolju. Mnogi so s pomočjo usposabljanj pričeli z izvajanjem dejavnosti, ki nekaterim že prinašajo dohodek. V sodelovanju s slovenskim podjetjem **Damahaus Prestige, d. o. o.**, poteka usposabljanje za izdelavo ekoloških opek. V času **pandemije covid-19** so mnogi ostali brez vsakršnega dohodka, saj je veljala prepoved gibanja, ki je onemogočila opravljanje priložnostnega dela in zmanjšala možnost obdelovanja zemlje. To je povzročilo lakoto med že sicer revnim prebivalstvom, zato bo v maju in juniju 600 družin prejelo pripomočke za osebno higieno (mila in posode za vodo) ter najnujnejšo pomoč v hrani (fižol, riž, moka). Dodatnih 1.400 EUR za pomoč ob covidu-19 v Ruandi je namenjeno iz projekta **Trajnostno. Lokalno. Globalno.**, ki ga vodi platforma SLOGA in financira MZZ.

Slovenska karitas je v preteklem mesecu prispevala tudi 15.000 EUR v sklad Caritas Internationalis za boj proti covidu-19 v najrevnejših državah sveta in nadaljuje z zbiranjem sredstev za pomoč. Ob tej globalni krizi bo poleg reševanja gospodarskih posledic pandemije v državah donatoricah zelo potrebna tudi uradna razvojna pomoč najrevnejšim državam s

strani celotne mednarodne skupnosti, da se prepreči najhujše posledice pandemije, ki bi z lakoto vzele veliko življenj.

Projekte sofinancira Ministrstvo za zunanje zadeve. Izražena mnenja ne predstavljajo uradnega stališča Vlade RS.

Srbija

SOLIDARNOSTNI POHODI

Luka Oven

20. junija obeležujemo mednarodni dan beguncev. V letu 2019 je bilo na svetu 70,8 milijona ljudi, ki so bili priseljeni zapustiti svoj dom in oditi na pot. Zato smo se na Slovenski karitas odločili, da smo letošnji mednarodni dan beguncev obeležili na Pohodih solidarnosti v znak podpore beguncem in vsem, ki so morali zapustiti svoj dom iz razlogov, kot so vojne, preganjanje, podnebne spremembe, skrajna revščina, v želji po preživetju in človeka vrednem življenju. V solidarnostnem tednu smo zbirali prehojene solidarnostne kilometre v želji, da čim večkrat ponovimo 2.810 km, kar znaša toliko, kot je pot enega človeka od Damaska v Siriji do Ljubljane.

Prvi organizirani pohod je potekal v soboto, 20. junija, okoli Blejskega jezera. Na začetku poti nas je nagovoril Peter Tomažič, generalni tajnik Slovenske karitas, in poudaril, da na Slovenski karitas prepoznavamo pogum in željo beguncev po človeka vrednem življenju ter jim zato ob svetovnem dnevu beguncev izkazujemo posebno podporo in solidarnost. V slabih dveh urah smo pohodniki prehodili 6,2 kilometra dolgo pot in strnili misli, da je bila pot kljub občasnim kapljam dežja prav prijetna in lepa ter da mnogi na svoji poti nimajo te sreče.

Dan kasneje pa smo se prostovoljci Počitnic Biserov peš opravili na Kurešček. V znamenje solidarnosti smo prehodili 4,2 kilometra dolgo pot. Po sicer kratki, a strmi poti smo ob maševanju salezijanca Gašperja Otrina še poglobili razmišljanje o solidarnosti, predvsem z begunci in ostalimi, ki so primorani zapustiti svoj dom. Srečanje smo zaključili še z druženjem, ki je bilo prvo srečanje v živo po »koroni« :

Po obeh pohodih lahko strnemo, da begunci od naših kilometrov ne bodo pridobili nič konkretnega. Njihove poti ne bodo nič lažje in njihovo trpljenje nič manjše. Se pa v nas, ko smo solidarni, okrepi razumevanje in občutek za sočloveka. Gradi se vzajemna pomoč in zavedanje, da smo na skupni barki, kot večkrat poudari papež Frančišek. Vse to pa gradi solidarno družbo, v kateri imajo priložnost za dostojno življenje vsi. Tudi begunci.

»Uspelo nam je! Našli smo pot na Kurešček!«
Mladi animatorji Počitnic Biserov so se skupaj odpravili na Kurešček – v znamenju solidarnosti do beguncev in s priprošnjo k Mariji za blagoslov pri delu z otroci.

Sodelavci Karitas pri Mariji na Brezjah
Letos smo se na romanje starejših, bolnikov in invalidov podali kot romarji in k Mariji prinesli tudi naše zahvale za 30 let Karitas v Sloveniji.

"Morje... Pa smo ga dočakali..."

Kljub poostrenim razmeram so se družine iz območja Nadškofijske karitas Maribor že odpravile v Portorož na letovanje družin.

Moja Slovenska Karitas:
Karitas
- ljubeča skrb Cerkve za ljudi v stiski.
- Glas revnih v družbi.
- V službi človekovega dostojanstva.

ISSN 1581-5528

9 771581 552004

QR koda za dostop do Žarka dobrote na internetni strani preko sodobnih spletnih bralnikov.

